

Sygn. akt IV U 13/23

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2023r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Dorota Załęska

po rozpoznaniu sprawy z odwołania E. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z 2.12.2022r., Nr (...), Nr (...)

o dodatek pielęgnacyjny i świadczenie uzupełniające

w przedmiocie wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu

postanawia:

odmówić ustanowienia pełnomocnika z urzędu dla E. S..

Sygn. akt IV U 13/23

Uzasadnienie postanowienia z 7.11.2023r.

Decyzjami z 2.12.2022r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił E. S. prawa do świadczenia uzupełniającego i dodatku pielęgnacyjnego.

Nie podzielając powyższych decyzji odwołująca złożyła odwołanie do protokołu w organie rentowym, wnosząc o przyznanie prawa do świadczeń. Wskazywała, że czuje się pokrzywdzona powyższymi decyzjami, ponieważ nadal nie może się poruszać, ani samodzielnie wykonywać wszystkich czynności życiowych. Leczy się w poradni neurologicznej, chirurgicznej, psychiatrycznej i ortopedycznej (k. 3/akta sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wnosił o jego oddalenie, powołując się na orzeczenie KL ZUS z 21.10.2022r. (k. 4-5/akta sprawy).

W postępowaniu odwoławczym dopuszczono dowód z opinii biegłych – neurologa, psychiatry, psychologa, którzy wydali opinie (k. 7, 19-20, 24, 35-36, 51/akta sprawy).

W piśmie procesowym, które wpłynęło w dniu 6.11.2023r., wnioskodawczyni wniosła o wezwanie biegłych na rozprawę. Złożyła także wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, argumentując niezajomością przepisów prawa i niemożnością pokrycia kosztów ustanowienia pełnomocnika z wyboru. Do wniosku załączyła oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania z którego wynika, że pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z mężem. Nieruchomość przeznaczoną do stałego zamieszkiwania znajduje się w miejscowości B. (...), o pow. ok 1 ha, 80m⁽²⁾ - jest to własność męża. Wartość nieruchomości ok. 200 tys. zł. Współwłasność małżonków stanowi ziemia orna klasy IV o pow. 0.53ha – wartość ok. 15.000zł. Dochody i źródła utrzymania stanowią: emerytura wnioskodawczyni – 1.445,48zł./m-c, świadczenie socjalne męża w wysokości 2.400zł./m-c, mąż wnioskodawczyni otrzymuje miesięczne z ARiMR 510,09zł. Dochód miesięczny z gospodarstwa rolnego stanowiącego wspólność wynosi 74zł./m-c, a dochód z gospodarstwa rolnego męża wnioskodawczyni wynosi

1.053,80zł./m-c. Stałe zobowiązania i wydatki stanowią: gaz, woda, prąd, odpady komunalne, media – ok. 1500zł./m-c, leki ok. 500zł./m-c, wyżywienie ok. 2.000zł./m-c na dwie osoby, lekarze, dojazdy – ok. 500zł., ogrzewanie (węgiel, drzewo) – ok. 500zł./m-c (okres grzewczy), paliwo ok. 400zł./m-c, rehabilitacja (masaż) – ok. 200zł./m-c. Oszczędności stanowią kwotę 1500zł. Ruchomości stanowią: SM (...) (rok 1988) o wartości ok. 15.000zł., O (...) (rok 2006) o wartości ok. 4.500zł. Odwołująca podała, że mąż w obecnej chwili oddał ziemię w dzierżawę i otrzymuje pomoc socjalną w wysokości 2.400zł. (k. 62-65/akta sprawy).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 117§2 k.p.c. osoba fizyczna, nie zwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Tym samym ustanowienie pełnomocnika z urzędu stanowi pomoc państwa dla osób, które z uwagi na ich szczególnie trudną sytuację materialną nie mogą ponieść kosztów pomocy prawnej pełnomocnika z wyboru, bez wywołania uszczerbku w koniecznych kosztach utrzymania siebie i rodziny. Ubiegający się o taką pomoc winien więc w każdym wypadku poczynić oszczędności we własnym zakresie, a dopiero gdyby poczynione w ten sposób oszczędności okazały się niewystarczające - może zwrócić się o pomoc państwa. Pamiętać przy tym należy, iż zwolnienie osoby fizycznej z obowiązku uiszczenia przez nią opłaty sądowej (ew. przyznania pełnomocnika z urzędu) może prowadzić do sytuacji, w której dochodzenie swych racji na drodze postępowania sądowego - zwłaszcza w razie przegrania sporu przez osobę zwolnioną od kosztów sądowych - następuje na koszt Skarbu Państwa, a więc wszystkich podatników. Dlatego też zwolnienia mogą być stosowane w sytuacjach wyjątkowych, gdy istnieją uzasadnione powody do przerwania ciężaru dotyczącego danej osoby na współobywateli. Z ich bowiem środków pochodzą dochody budżetu państwa, z których pokrywa się koszty postępowania sądowego w razie zwolnienia skarżącego z obowiązku ich ponoszenia (tak SN w postanowieniu z 19.03.2010r., II PZ 34/09).

Zgodnie z art. 117§5 zd. 1 k.p.c., Sąd uwzględni wniosek o ustanowienia dla strony adwokata lub radcy prawnego, gdy uzna jego udział za potrzebny. Udział adwokata (radcy prawnego) w sprawie jest potrzebny wówczas, gdy strona wnosząca o jego ustanowienie jest nieporadna, ma trudności z samodzielnym podejmowaniem czynności procesowych albo też gdy sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym lub prawnym.

W ocenie Sądu, czynności przedsięwzięte przez wnioskodawczynię nie dają podstaw do przyjęcia, że w przedmiotowej sprawie udział adwokata lub radcy prawnego z urzędu jest niezbędny. Zdaniem Sądu, treść odwołania, jak również złożone w toku procesu przez odwołującą pismo procesowe jednoznacznie wskazują, że wnioskodawczyni nie wykazuje przejawów nieporadności, czy trudności w podejmowaniu czynności procesowych. W ocenie Sądu, wnioskodawczyni może swobodnie i samodzielnie występować w niniejszym postępowaniu, zwłaszcza, że przedmiotowa sprawa nie wykazuje charakteru skomplikowanego, zarówno pod względem faktycznym, jak i prawnym. Sprowadza się bowiem do oceny spełnienia przez stronę przesłanki niezdolności do samodzielnej egzystencji, a rolą Sądu jest ocena tej przesłanki przy pomocy wiadomości specjalnych, uzyskanych poprzez dowód z opinii biegłych sądowych. Oceniając sytuację materialną wnioskodawczyni, zdaniem Sądu nie uzasadnia ona także przyznania pełnomocnika z urzędu. Odwołująca, jak i jej mąż posiadają miesięcznie stałe źródła dochodu zarówno z gospodarstwa rolnego, jak i otrzymywanych świadczeń.

W związku z powyższym, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.